

Pensioenfonds Update

April 2014

INHOUD

1.		
Van de voorzitter	1	
2.		
Dekkingsgraad gestegen in eerste twee maanden 2014	2	
3.		
Interview met Roy Braem en Klaas de Haan	3	
4.		
Kamermeerderheid stemt in met beperking Witteveenkader	6	

1. Van de Voorzitter

Het Nederlandse pensioenstelsel behoort nog steeds tot het beste pensioenstelsel van de wereld was de conclusie uit recent onderzoek door een groot internationaal adviesbureau. We hebben niet meer het beste stelsel, maar nog wel een van de beste. Zoals beschreven in eerdere PF Updates zijn er binnen het Nederlandse stelsel verschillende initiatieven gestart om deze kwaliteit ook op langere termijn te waarborgen en het stelsel toekomstbestendig te maken en te houden.

Het is natuurlijk mooi dat we een goed pensioenstelsel hebben, dat betekent echter niet dat een deelnemer mag denken dat het wel goed geregeld zal zijn als hij of zij straks met pensioen gaat. Die houding is een groot risico en leidt in bijna alle gevallen tot grote teleurstellingen. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat de meeste Nederlanders pensioenonbewust zijn. Als je pensioenonbewust bent, weet je niet welk pensioen je krijgt bij pensionering en wat er gebeurt als je overlijdt.

Het is belangrijk om je hierin te verdiepen, omdat het je financiële huishouding voor (hoop ik) nog een groot aantal jaar betreft. Dit is eens te meer belangrijk in het huidige tijdsgewricht waarin de pensioenen versoberd worden en deelnemers hun baan verliezen. Hoe eerder je je in je pensioensituatie verdiept hoe beter je in staat bent om aanvullende maatregelen te nemen.

Zowel vanuit de pensioensector als vanuit de wetgever/toezichthouder lopen er verschillende initiatieven om de communicatie over pensioenen te verbeteren om daarmee het pensioenbewustzijn te verhogen.

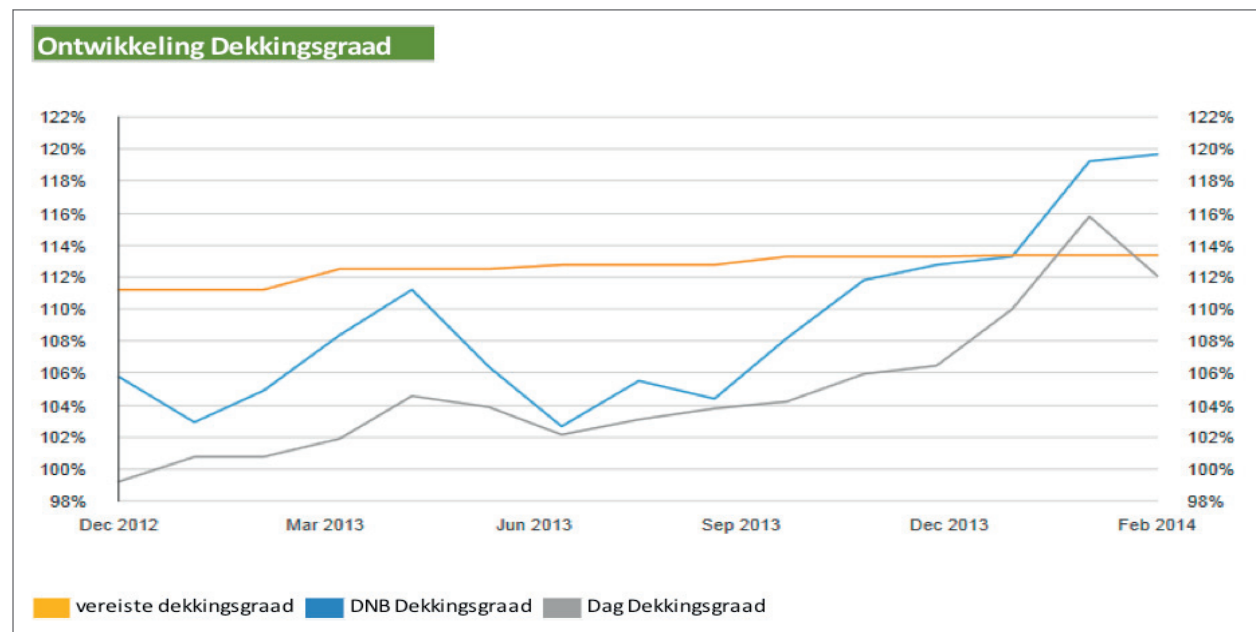
Wij als sector en als bestuur hopen dat ook de deelnemers de handschoen oppakken en zorgen dat ze pensioenbewust worden of blijven.

Succes met deze tocht, Mark Stoffels

2. Dekkingsgraad gestegen in eerste twee maanden 2014

Per 28 februari 2014 bedraagt de dekkingsgraad 119,7%, een stijging van 6,4% ten opzichte van ultimo 2013 (113,3%).

Vanaf 2014 bepaalt het fonds de indexatie op basis van de dekkingsgraad berekend met de dagrentes en niet gebaseerd op de DNB curve (inclusief UFR). In onderstaande kerncijfers is dan ook deze dekkingsgraad toegevoegd. Per 28 februari 2014 bedraagt de dekkingsgraad op de dagrente 112,1%, een stijging van 2,1% ten opzichte van ultimo 2013 (110,0%). De stijging komt grotendeels door de storting van EUR 7 mln van KAS BANK N.V. in het pensioenfonds. Deze storting is onderdeel van de invoering van de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2014, waarbij het pensioenfonds zelf de indexatie gaat betalen in plaats van KAS BANK N.V.

Kerncijfers (in mln)			
	Q4 2012	Q4 2013	feb-14
Dekkingsgraad DNB UFR	107,7%	110,4%	119,7%
Dekkingsgraad Dagcurve		107,3%	112,1%
Beschikbaar vermogen	221,3	222,1	239,8
Verplichtingen DNB UFR	205,4	201,2	200,4
Verplichtingen Dagcurve		207,1	213,9

De meest actuele dekkingsgraad kunt u altijd vinden op: www.kasbank.enmijnpensioen.nl.

3. Interview met Roy Braem en Klaas de Haan

In een korte serie interviews praten deelnemers van het Pensioenfonds van de KAS BANK over de vraag wat pensioen voor hen persoonlijk betekent. Deze keer spraken wij met Roy Braem (30) en Klaas de Haan (58).

Roy werkt sinds anderhalf jaar bij KAS BANK als Product Account Manager bij Institutional Services. Het is zijn eerste 'echte' baan na zijn studie Financial Economics en Fiscale economie aan de Erasmus Universiteit. Klaas werkt al 36 jaar bij de bank en heeft een groot aantal verschillende functies uitgeoefend. Sinds 2010 is hij Specialized Relationship Manager bij Institutional Services.

Eerst een inkoppertje. Weet je de dekkinggraad van ons pensioenfonds?

Roy: 118%, maar ik heb zo net nog even gekeken. Eerlijk gezegd vind ik dat getal niet zo interessant. Het is een momentopname en valt bovendien te 'manipuleren' door te schuiven met rentepercentages enzovoorts. Je kunt beter op langere termijn kijken naar de ontwikkeling van de vermogenspositie van het fonds, want dat zegt veel meer over de consistentie en de kwaliteit van het gevoerde (beleggings) beleid dan de dekkinggraad.

Klaas: Rond de 110% op 31 december 2013? Maar ik kijk er niet dagelijks naar, dus eigenlijk weet ik het niet precies.

Hoe belangrijk is pensioen voor jou?

Roy: Op dit moment nog niet zo belangrijk, want het duurt nog wel even voor het zover is. Als jongere spaar je nu niet voor een inkomen later maar voor een eigen huis of andere grote uitgaven. Maar het instituut pensioen vind ik wel heel belangrijk. Het zorgt voor inkomenszekerheid en dat is toch wel zo prettig. We hebben in Nederland een mooi stelsel en de 2e pijler is daar een belangrijk onderdeel van. Het zorgt ook voor solidariteit. Bovendien, je verzekert je toch ook voor brand en andere noodgevallen, dus waarom niet ook voor een inkomen die je later misschien nodig zult hebben?

Klaas: Heel belangrijk. Het zorgt ervoor dat je ook na je pensioenering aan je financiële verplichtingen kunt voldoen.

Heb je je verdiept in de pensioenregeling toen je solliciteerde bij KAS BANK/de Kas-Associatie? Zo ja, waar heb je toen op gelet?

Roy: Ik heb wel naar de secundaire arbeidsvoorwaarden gekeken maar mij niet verdiept in de pensioenregeling. Dit is mijn eerste baan, dus ik heb ook geen vergelijkingsmateriaal met andere werkgevers.

Klaas: Totaal niet. Ik was toen 21, dan denk je daar niet aan. Ik ben pas na mijn 55e gaan kijken hoe mijn pensioen eruit ziet. Daarvoor ging alle correspondentie ongelezen in een map.

Hoeveel weet je over je eigen pensioen?

Roy: Om eerlijk te zijn, Weinig. Ik weet de hoofdlijnen, zoals het opbouwpercentage en dat er vanuit de bank een bijstorting is geweest vanwege de herstructurering. Ik val al onder de nieuwe pensioenregeling, dus de discussie over de herziening van de bestaande regelingen is enigszins aan mij voorbijgegaan.

Klaas: Ik heb mij wel verdiept in de aanpassingen van de laatste jaren, zoals de overgang van eind- naar middelloon en de nieuwe pensioenregeling die vanaf 1 januari van kracht is. Ik bekijk ook altijd mijn UPO.

Weet je hoeveel pensioen je waarschijnlijk krijgt als je met pensioen gaat?

Roy: Omdat ik nog maar kort werk heb ik nog niet serieus naar mij UPO gekeken. De vraag is ook niet zo relevant. Misschien is de pensioenleeftijd straks wel 70 of 71 jaar en is de regeling alweer een paar keer aangepast. Het zou mooi zijn als ik mijn levensstandaard tegen die tijd kan handhaven, dus ik zie het wel.

Klaas: In hoofdlijnen wel, al moet je maar afwachten hoe het er straks precies uit ziet. Ik heb mijn verplichtingen er wel op afgestemd. Zo los ik op mijn 65e een groot deel van mijn huis af. Ik raad mijn kinderen ook aan zich nu al te verdiepen in hun pensioen, maar ik vraag mij af of zij daar al mee bezig zijn.

Hoe kijk jij aan tegen de verschuiving van de pensioenleeftijd?

Roy: Een hogere AOW leeftijd is onvermijdelijk, we worden nu eenmaal ouder. Dat moet dan wel in heel Europa gebeuren. Uitzonderingen moeten ook mogelijk zijn, bijvoorbeeld een stratenmaker kan niet door tot zijn 70e. De discussie over het pensioenstelsel is wat mij betreft te laat begonnen. Het verbaast me dat er vroeger kennelijk geen aandacht was voor kostentransparantie en risico's. Je

vraagt je af of bestuurders toen wel wisten wat ze deden. Maar door mijn werk bij Institutional Investors kijk ik daar waarschijnlijk met een andere blik naar dan andere deelnemers.

Klaas: Ik denk ook dat een hogere pensioenleeftijd onvermijdelijk is. We moeten straks met minder mensen toch de AOW en het aanvullende pensioen zien op te brengen. Voor mensen die het niet zo lang volhouden zal je iets moeten bedenken.

Hoe denk je dat ons pensioenstelsel er over 10 jaar uit ziet?

Roy: Dan gaat het er een stuk professioneler aan toe dan nu. De consolidatie zet denk ik wel door en het aantal betrokken partijen bij de uitvoering van pensioenregelingen zal afnemen vanwege kostenbesparingen. Het risico zal en is inmiddels al aan het verschuiven van de werkgever naar de werknemer met de toename van het aantal Defined Contribution-regelingen. Zelf had ik ook liever de keuze gehad of ik wel of niet collectief voor mijn pensioen wil sparen. Aan de andere kant: als individu haal je nooit het rendement van een collectieve belegging en daarnaast deel je de kosten voor de uitvoering. Tevens is het bijna onmogelijk om aan alle wet- en regelgeving te voldoen als individu.

Klaas: Ik ga ervan uit dat het collectieve karakter gehandhaafd blijft. Als individu kun je nooit goed je pensioen bij elkaar sparen en veel mensen zullen denken, dat is voor latere zorg met als gevolg dat er mensen zijn die uiteindelijk niets hebben geregeld. Er zijn zoveel wetten en regels waar je aan moet voldoen, dat kun je als individu echt niet allemaal bijhouden. Als maatschappij draai je dan uiteindelijk toch op voor de kosten, want we willen mensen ook niet in de steek laten. Ik ben in ieder geval blij dat mijn pensioen collectief is geregeld. Dan maar wat minder pensioen als dat ons pensioenstelsel overeind houdt.

Tot slot: wat vinden jullie van de communicatie door het Pensioenfonds?

Roy: Ik heb de Pensioenfonds Update wel gelezen maar niet ontvangen. De informatie was voldoende, vier pagina's vind ik wel genoeg. Maar ik weet er misschien iets meer van dan de gemiddelde deelnemer vanwege mijn werk. Eén keer per kwartaal een Update is voor mij voldoende tenzij er wijzigingen zijn. Dan vind ik het wel noodzakelijk om de deelnemers daarover in te lichten. En in deze tijd verwacht ik de Update digitaal, dan is hij altijd weer terug te vinden.

Klaas: Ik ben daar wel tevreden over. Eenmaal per kwartaal een digitale nieuwsbrief is genoeg. Actuele ontwikkelingen volg ik wel via de krant. Bovendien, zelf invloed uitoefenen op wat er allemaal gebeurt, lukt toch niet. Mijn tip voor de jongere deelnemers is wel: verdiep je tijdig in je pensioen, want er verandert heel veel en het is nog maar de vraag of jullie straks voldoende pensioen opbouwen.

4. Kamermeerderheid stemt in met beperking Witteveenkader

Op donderdag 6 maart heeft een Kamermeerderheid ingestemd met de novelle voor het Witteveen-kader (officieel de Wijziging van de Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen en het Belastingplan 2014).

Dat betekent dat het maximaal toegestane opbouwpercentage per 1 januari 2015 wordt verlaagd naar 1,875%. Ook wordt er een wettelijke aftoppingsgrens geïntroduceerd bij een jaarsalaris van 100.000 euro. Boven die grens wordt pensioenopbouw niet meer fiscaal begunstigd via de zogenoemde omkeerregel. U wordt door KAS BANK geïnformeerd wat dit verder voor uw pensioenregeling gaat betekenen.

Onderzoek naar risicobereidheid

Binnenkort starten wij met een onderzoek naar de risicobereidheid onder onze deelnemers. Zodra er meer bekend is wordt u hierover geïnformeerd.

Jaarvergadering 26 juni 2014, 16:00 uur. Komt allen.

